ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻԱՑԵՔ

ԿՈՄՈՒՆԻԶՄԻ ԴՐՈՇԱԿ

КОМУНИЗМИ ДРОШОВ

ՕՐԳԱՆ ՀԿԿ ԹԱԼԻՆԻ ՇՐՋԿՈՄԻ ԵՎ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԴԵՊՈՒՏԱՏՆԵՐԻ ԹԱԼԻՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՍՈՎԵՏԻ
ОРГАН ТАЛИНСКОГО РАЙКОМА КПА И ТАЛИНСКОГО РАЙОННОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

Թերթը հրատարակվում է 1932 թ. մայիսից
ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 25 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 1983 թ.
126 (5.836)
Գինը 2 կոպեկ

ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԻՍՏԻ ՊԱՐՏՔՆ ՈՒ ՊԱՏԻՎԸ

ՍՄԿԿ Կենտկոմի հունիսյան պլենումում ՍՄԿԿ Կենտկոմի գլխավոր քարտուղար ընկ. Յու. Վ. Անդրոպովն ասաց, որ «Անհրաժեշտ է գաղափարական, դաստիարակչական պրոպագանդիստական ամբողջ աշխատանքը վճռականորեն բարձրացնել այն մեծ ու բարձր խնդիրների մակարդակին, որ կուսակցությունը լուծում է զարգացած սոցիալիզմի կատարելագործման պրոցեսում»։

Մի քանի օր է, որ բացվել է քաղաքական և տնտեսագիտական ուսուցման տարին ու պրոպագանդիստները կրկին ձեռնամուխ են եղել իրենց պատասխանատու հանձնարարության կատարմանը։

Իսկ կարևորագույն այդ աշխատանքը պատվով կկարողանա կատարել միայն այն պրոպագանդիստը, որն ունի մարքսիստական-լենինյան բարձր պատասխանատվություն և մեթոդական հմտություն, քաջատեղյակ է առաջադրված խնդիրներին։ Անժխտելի է, որ շրջանում քիչ չեն այդ հատկանիշներով օժտված պրոպագանդիստները, որոնք վայելում են ունկնդիրների վստահությունը, իրենց ազդու, մոբիլիզացնող խոսքով նպաստում տնտեսության, ձեռնարկության, կազմակերպության առջև ծառացած խնդիրների լուծմանը։

Սակայն անժխտելի է և այն փաստը, որ պրոպագանդիստներից ոմանք չունեն անհրաժեշտ պատրաստականություն և իրենց վրա դրված կուսակցական հանձնարարությունը պատվով կատարելու պատշաճ պատասխանատվություն։ Կուսկազմակերպությունները չպետք է այդպիսիներին վստահեն պատասխանատու այդ գործը։

Պրոպագանդիստը կուսակցական ուսուցման գլխավոր դեմքն է։ Նա պետք է աշխատի անմնացորդ նվիրումով։ Նրա խոսքը պետք է լինի ճշմարտացի և կրքոտ, մոբիլիզացնող ու ոգևորող։

ԲԵՐՔԻ ՏՈՆ՝ ՇՐՋԿԵՆՏՐՈՆՈՒՄ

Թալին մեր լեռնաշխարհում էլ աշուն է։ Ամենուր, ամեն տեղ արփին արդեն վրձնել է իր հրաշք գույնը։ Բոլոր ճամփաներին, այգիներում, դաշտերում, քար ու քարափներին աշնան հոգեհարազատ մեղեդին կա։

Աշունն իր շռայլությամբ նորից լավ բերք է պարգևել մեր ոստանի մարդուն։ Իսկ մեր ոստանի մարդը, լինի նա երկրագործ, խաղողագործ, պտղաբույծ, անասնապահ, մեխանիզատոր... գիտե ազնիվ աշխատել։ Գիտե կռվել բնության չար խաղի դեմ ու հաղթել։ Գիտե մաքառել, բայց չվհատվել երբեք։ Գիտե իր քրտինքը հողին ցողել, որ կանաչ շրշա իր այգին, բերքից կռանա խնձորի ծառը, որ ծանրությունից ճկվի ու արևի հրաշք խաղի մասին հողին պատմի խաղողի վազը, որ առատության սերմնահատիկի մեկը հազար դառնա ու միշտ լիքը բերեն—բերան լցված լինի մեր հացի ամբարը։

Մեր ոստանի մարդու համար 1983-ի այս աշունն էլ իր հատուկ պատմությունն ունի։ Երկրագործը վաղուց զեկուցել է՝ հայրենիքի շտեմարանն է ուղարկել պլանից ավելի հաց։ Աշխատանքային հաղթանակ է նվաճել պտղաբույծը։ 4500-ի փոխարեն մթերող ու առևտրական կազմակերպություններին է ուղարկել 5000 տոննա միրգ։ Իսկ անասնապահը վստահ է՝ տարին կփակի բոլոր բնագծերը նվաճած։

Եվ ահա օրերս աշնան ավանդական իր ուրախության հետ էր մեր ոստանի մարդը։ «Բերքի տոնի» արարողությանը մասնակցելու համար շրջանի բոլոր գյուղերից ու ավաններից շրջկենտրոն էին շտապել դաշտավարներ, մեխանիզատորներ, անասնապահներ, այգեգործներ... աշխատանքի մարդիկ։ Բազմամարդ է կուլտուրայի տան հրապարակը։

ՀԿԿ շրջկոմի պրոպագանդայի և ագիտացիայի բաժնի վարիչ Հ. Լախոյանը «Բերքի տոնին» նվիրված հավաքը հայտարարում է բացված։ Ապա նա հանգամանորեն պատմում է այն հայրենանվեր գործերի մասին, որ տասնմեկերորդ հնգամյակի առանցքային տարում կատարել են մեր լեռնաշխարհի աշխատավոր մարդիկ։ Ապա բեմում է երգն ու պարը։ Ելույթ են ունենում Արտենիի, Արագածի, Մաստարայի, Ներքին Բազմաբերդի, Ագարակի, Կաքավաձորի, Աշնակի, Թալինի, Վերին Սասնաշենի կուլտուրայի տների երգի—պարի ինքնագործ խմբերը։

Հ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ԱՐԱԳԱԾԻ ԽԱՂՈՂԱԳՈՐԾՆԵՐԻ ՀԱՂԹԱՆԱԿԸ

Տնտեսական տարին աշխատանքային նոր նվաճումներով դիմավորելու իր ավանդույթին Արագածի այգեգործական սովխոզի կոլեկտիվը հավատարիմ մնաց նաև տասնմեկերորդ հնգամյակի առանցքային տարում։

Արագածցի պտղաբույծները դեռ սեպտեմբերի վերջերին զեկույց տվեցին պտղի արտադրության ու հանձնման տարվա պլանի գերակատարման մասին։

Դա աշխատանքային նոր ոգևորություն ու եռանդ հաղորդեց արագածցիներին, որոնք այգեկութն սկսեցին խաղողի արտադրության առաջադրանքը ևս անպայման գերակատարելու աներեր վճռականությամբ։ Եվ ինչպես միշտ, նրանց խոսքը գործ դարձավ։ Իրար հաջորդած այգեկութի լարված օրերին, նրանք կերտեցին իրենց նոր հաղթանակը. պատվով նվաճեցին նաև խաղողի արտադրության ու հանձնման առանցքային տարվա բնագիծը։ Պլանավորված 3.020-ի դիմաց հավաքեցին և հանձնեցին 3.296 տոննա խաղող։

Ընթացիկ տարվա բարդ եղանակային պայմաններում դա, հիրավի, աշխատանքային մեծ, ուրախացնող, արագածցի այգեգործին պատիվ բերող հաղթանակ է։

Ամեն կասկածից վեր է, որ աշխատանքային այդ նվաճումներով ոգևորված արագածցի այգեգործը պատվով կհանձնի նաև այս տարվա իր վերջին քննությունը՝ այգեբացը, ամուր կրդնի գալիք տարվա բարձր բերքի հիմքը։

ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԻ ՀԱՄԱՐ՝ ԱՅՍՕՐ

Գարնանացան գարու առանձին դաշտերից ցամաքասարցի դաշտավարներն այս տարի հեկտարից 25—30 ցենտներ միջին բերք ստացան։ Լավ ցուցանիշ է, ու միայն բարենպաստ եղանակով չէ որ դա պետք է բացատրվի։ Հայտնի է, որ դրա առաջին նախապայմանը ցրտահերկն է, որը աշնան խոնավությունն իր մեջ պահելով վաղ գարնանային ցանքին արագ ծլարձակում է ապահովում, իսկ եթե դրան ավելանում է նաև օրգանական ու հանքային պարարտանյութերի ճիշտ օգտագործումը, ապա կասկածից վեր է, որ բերքը կլինի սպասվածից շատ։ Ցամաքասարցի մեխանիզատորներ Վիլհելմ Հակոբյանն ու Լյուդվիգ Եղիազարյանն ընթացիկ տարում էլ, ինչպես միշտ, աշնանացանն ավարտելուց հետո, ձեռնամուխ եղան 130 հեկտար ցրտահերկի կատարմանը, որի 90 հեկտարն արդեն ավարտել են։ Ցելադաշտերին անհրաժեշտ քանակի հանքային ու օրգանական պարարտանյութ է տրվել։ Գարնանացանի հողերի նախապատրաստումը Ցամաքասարում շարունակվում է։

Գ. ԱԲԱՅԱՆ

ԿԱՆԳՆԱԿՆԵՐ ՉԿԱ՛Ն, ԻՆՉՈ՞Ւ..

Դժվար է նկարագրել այն մեծ ուրախությունը, որ ապրեցին Թալինցի մեխանիզատորներն աշնանացանն ավարտելուց հետո։ Հովհաննես Զատիկյանը, Փավլիկ Խաչատրյանը, Ջամ Թամոյանը, Կարլոս Մխիթարյանը, ուրիշներ, որ մինչև այդ խոտհարքերի ու շուրջ 800 հեկտար հացահատիկի դաշտերի հունձն էին կատարել, բերքահավաքից անմիջապես հետո 460 հեկտար էլ աշնանացան կատարեցին և այժմ նույն ոգևորությամբ 290 հեկտար ցրտահերկի աշխատանքներն են սկսել։

—Եղանակներն ընթացիկ տարում, թե՛ աշնանացանի, թե՛ ցրտահերկի կատարման համար շատ բարենպաստ են,—զրույցի ժամանակ ասացին նրանք։

Տնտեսության դաշտավարները «Հայգյուղքիմիա» արտադրական միավորման մեխանիզատորներ Հովհաննես Խամոյանի, Ռաշիդ Օսեյանի, Վոլոդյա Նորեյանի, Անդրանիկ Ստեփանյանի ու Արամ Հայրապետյանի հետ միասին պարարտացման աշխատանքներն են սկսել, 290 հեկտար ցրտահերկին Թալինցի դաշտավարները պլանավորել են տալ 4500 տոննա օրգանական պարարտանյութ։ Արդեն դաշտ է տեղափոխվել 2000 տոննա օրգանական պարարտանյութ։

Մեխանիզատորներն արդեն 100 հեկտար վար են կատարել, բայց ճշմարտությունը պահանջում է ասել, որ այս ցուցանիշը բնավ էլ գոհացնող չէ, բանը նրանում է, որ ցրտահերկին տրամադրված 4 տրակտորները լրիվ ծանրաբեռնվածությամբ աշխատելու հնարավորություն չունեն, որովհետև պակասում են գութանի կանգնակները, որի ձեռքբերումը մեծ դժվարությունների հետ է կապված։ Մեխանիզատորները հենց այդպես էլ ասացին «Գյուղտեխպետկոմում» չկա, իսկ ուրիշ տեղերից ձեռք բերելը...

ՀԿԿ ՇՐՋԿՈՄԻ ԲՅՈՒՐՈՅՈՒՄ

ԱՄԵՆՕՐՅԱ ՍԵՎԵՌՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՆՉԱՓԱՀԱՍՆԵՐԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆԸ

ՍՄԿԿ Կենտկոմի հունիսյան պլենումին տված զեկուցման մեջ ՍՄԿԿ Կենտկոմի քարտուղար ընկ. Կ. Ու. Չեռնենկոն ընդգծեց. «Նրանք, ովքեր այսօր նստում են դպրոցական նստարանի առջև, լուծելու են գալիք 21-րդ դարի շատ բարդ խնդիրները։ Եվ մենք ուզում ենք, որ նրանք այդ խնդիրները լուծեն իրենց ձեռքերի ծաղկման մեջ, բարոյական արատներից ազատ»։

Մեր կուսակցության այս պահանջներն այսօր առավել պատասխանատու խնդիրներ են առաջադրում անչափահասների դաստիարակության գործով զբաղվող կազմակերպություններին։ Այդ խնդրի կարևորությունից ելնելով, կուսակցության շրջանային կոմիտեի բյուրոն օրերս կայացած իր հերթական նիստում քննարկեց «Անչափահասների շրջանում դաստիարակչական աշխատանքի բարելավման և օրինախախտումների նախականխման մասին» ՍՄԿԿ Կենտկոմի 1977 թ. փետրվարի 3-ի որոշման կատարման ընթացքը շրջանում՝ կապված ՀԿԿ Կենտկոմի բյուրոյի 1983 թ. սեպտեմբերի 13-ի որոշման կենսագործման հետ» հարցը։

Բյուրոն արձանագրեց, որ շրջանում զգալի աշխատանք է կատարվել անչափահասների կոմունիստական դաստիարակության ուղղությամբ։ Բավական է ասել, որ վերջին տարիներին Արեգ, Ցամաքասար, Սուսեր, Ջրվասար, Գառնահովիտ, Կարմրաշեն, Ոսկեթաս և ուրիշ այլ գյուղերում անչափահասների կողմից ոչ մի օրինախախտում չի եղել։

Սակայն, ցավոք, բյուրոն նաև նշեց, որ ամենուրեք չէ որ արմատախիլ են արվել անչափահասների կողմից թույլ տրվող օրինախախտումները։ Բանն այն է, որ այդ տեղերում կուսակցական, սովետական, արհմիութենական ու կոմերիտական կազմակերպությունները, իրավապահպան մարմինները, ուսումնական հաստատությունները ու աշխատանքային կոլեկտիվները, հետևողական ու հոգատար դաստիարակչական աշխատանք չեն տանում անչափահասների շրջանում, բացակայում է հիշյալ կազմակերպությունների համագործակցված աշխատանքն այդ ասպարեզում։ Այդ է պատճառը, որ եթե շրջանում 1981 թվականին անչափահասների կողմից կատարվել է հանցագործության մեկ և իրավախախտման 4 դեպք, ապա 1982-ին արձանագրվել են հանցագործության 4 և իրավախախտումների 7 դեպքեր։

Վիճակն այդ տեսակետից բարվոք չէ նաև ընթացիկ տարվա անցած ժամանակամիջոցում։

Վերջին երկու տարում անչափահասների կողմից կատարվող հանցագործությունների աճ է տեղի ունեցել Արագած և Արտենի ավաններում, Մաստարա և Աշնակ գյուղերում։

Անհանդուրժելի է, որ Հացաշեն, Գետափ, Թլիք, Գյալթո, Ղարաղթափա և Սոբիկ գյուղերի ութամյա դպրոցներին և Կարավաձոր, Աշնակ, Կաթնաղբյուր, Ջրվասար, Կարմրաշեն, Եղնիկ, Դաշտադեմ և Սուսեր գյուղերում աշխատող երիտասարդության համար սպորտային խաղահրապարակներ ստեղծելու նպատակին հողամաս չեն տրամադրել։ Իսկ դրանք անհանդուրժելի փաստեր են։

Դատապարտելի է, որ անցած ուսումնական տարում 14, իսկ ընթացիկում՝ 8 անչափահասներ դուրս են մնացել նույնիսկ հեռակա ուսուցումից։

Երեխաների ֆիզիկական դաստիարակությանն անբավարար ուշադրություն են դարձնում նաև շրջանի սպորտային կազմակերպությունները։ Նրանք հազվադեպ են կազմակերպում մասսայական հետաքրքիր միջոցառումներ։

Անչափահասների դաստիարակության գործում աչքի ընկնող թերություններ ու բացթողումներ չէին լինի, եթե պարտքի ու պատասխանատվության բարձր գիտակցմամբ աշխատեին ժողովրդական դեպուտատների շրջանային սովետի անչափահասների գործերի մշտական հանձնաժողովն ու ներքին գործերի բաժնի անչափահասների տեսչությունը։ Անհանդուրժելի է, որ ներքին գործերի բաժնում հաշվառման վերցված անչափահասներից 4-ի համար նույնիսկ հասարակական դաստիարակներ չեն առաջադրվել։ Ո՛չ մշտական հանձնաժողովը, ո՛չ տեսչությունը հոգ չեն տանում դպրոցների մանկավարժական կոլեկտիվների ու ծնողների հետ համագործակցված աշխատելու մասին։ Ահա թե ինչու անբավարար է անչափահասների կողմից կատարվող հանցագործությունների նախականխման, պրոֆիլակտիկ միջոցառումների ձեռնարկման, կատարվածի բացահայտման և դրա շուրջ հասարակական ազդու մթնոլորտի ստեղծման գործը։

ՀԿԿ շրջկոմի բյուրոն անհանդուրժելի համարեց այդ վիճակը, գործնական միջոցառումներ մշակեց, կոնկրետ հանձնարարականներ տվեց անչափահասների դաստիարակության ուղղությամբ տարվող աշխատանքն արդի խնդիրների մակարդակին բարձրացնելու համար, չէ որ սոցիալիստական հասարակարգում հակահասարակական երևույթների և հանցագործությունների վերացումը ՍՄԿԿ-ի ներքին քաղաքականության ծրագրային խնդիրներից մեկն է։

ԵՐԲ ԱԿՏԻՎ ԵՆ ՎԵՐԱՀՍԿԻՉՆԵՐԸ

Ջարինջայի կոլտնտեսության ժողովրդական վերահսկողության գլխավորային խումբը և պոստերը, հատկապես վերջին շրջանում, հաջողությամբ են իրականացնում իրենց առջև ծառացած խնդիրը։

Ընթացիկ տարվա անցած ինն ամիսների ընթացքում խումբը պլանավորված 19-ը հարցից ստուգել և խմբի ժողովներում ու բյուրոյի նիստերում քննարկել է 17-ը։

Կատարված ստուգումները վերաբերվել են սոցիալիստական սեփականության պահպանության վիճակին, պլանային առաջադրանքների կատարմանը, աշխատավորների կուլտուր-կենցաղային պայմանների բարելավմանը, հեղուկ և էներգետիկ ռեսուրսների, անասնակերերի ռացիոնալ օգտագործմանը, մատղաշների ստացմանն ու մսուրքագրմանը, խոտհնձի և բերքահավաքի աշխատանքներին, արտաժամանակի ռացիոնալ օգտագործմանը և այլն։ Վերահսկիչների մեծ մասն ունի մշտական հանձնարարություններ։ Ճշմարտությունը պահանջում է ասել, որ նրանք պատվի ու պարտքի մեծ պատասխանատվությամբ և առանձնակի ակտիվությամբ են լծված դրանց անթերի կատարմանը։ Ժողովրդական վերահսկիչները մեծ հարգանք են վայելում աշխատավորության շրջանում։

Սակայն անկեղծորեն պետք է խոստովանել, որ խմբի աշխատանքներում դեռևս գոյություն ունեն թերություններ։ Խումբը պլանավորված հարցերից երկուսը չի ստուգել, ընդունված որոշումներից մեկը (մեքենայական հավաքակայանի վերանորոգման աշխատանքների վերաբերյալ) չի տվել ցանկալի արդյունք, որ ոչ բոլոր վերահսկիչներն են մասնակցել ուսուցման դպրոցի պարապմունքներին։ Դեպքից դեպք են լույս ընծայվել «Կայծակ» և «Ահազանգ» թերթիկները։ Խրախուսանքի չեն արժանացել լավագույն վերահսկիչները և նրանց դրական աշխատանքի փորձը չի ուսումնասիրվել վերահսկիչների ժողովում։

Կարծում ենք հիշյալ թերությունների վերացումն իր առաջիկա խնդիրը համարելով Ջարինջայի կոլտնտեսության ժողվերահսկողության խումբն ամեն ինչ կանի պատվով լուծելու իր առջև ծառացած պատվաբեր ու պատասխանատու խնդիրը։

Մ. ԱՎՈՅԱՆ
Թղթակից

Արագածի այգեգործական սովխոզի Լենիկ Հարբենյանի ղեկավարած բրիգադում է աշխատում Նազան Մելքոնյանը։ Այս տարի ևս այդ բրիգադը զգալիորեն գերակատարեց ինչպես պտղի, այնպես էլ խաղողի արտադրության ու հանձնման հնգամյակի առանցքային տարում ստանձնած սոցիալիստական պարտավորությունները։ Նա ով ականատես է եղել Նազան Մելքոնյանի կատարած աշխատանքին, խորապես համոզված է, որ ձեռք բերումում մեծ է նաև նրա ներդրած ավանդը։ Հաջողությամբ ավարտելով մրգահավաքն ու այգեկութը, Նազանը նույնպես ակտիվորեն է ձեռնամուխ եղել վազերի ծածկմանը։

ՎԵՆԵՐԱՅՈՒՐՋ ՈՒՂԵԾՐՈՒՄ

Սովետական գիտության ու տեխնիկան Արեգակնային համակարգության մոլորակների հետազոտման ասպարեզում նոր ակնառու հաջողության հասավ։ Վեներայի արհեստական արբանյակի ուղեծրով «Վեներա—15» կայանի թռիչքի ընթացքում աշխարհում առաջին անգամ ստացվել են Երկրից դիտարկման համար Վեներայի մակերևույթի անմատչելի տեղամասերի ռադիոլոկացիոն հանգամանալից պատկերներ։

Հոկտեմբերի 16-ին «Վեներա—15» կայանը կատարեց մոլորակի ռադիոլոկացիոն առաջին սեանսը, որի ընթացքում ստացվեց Վեներայի ավելի քան մեկ միլիոն քառակուսի կիլոմետր տարածությամբ ընդգրկող մարզի վերին աստիճանի հստակ պատկերը։ Այդ պատկերի վրա զանազանվում են հարվածային խառնարաններ, բլրաշարեր, խոշոր բեկվածքներ, կլոտներ, լեռնաշղթաներ և ռելիեֆի 1—2 կիլոմետրանոց հատվածներ։ Հայտնաբերված են տարաբնույթ երկրաբանական գոյացություններ, որոնք ցույց են տալիս մոլորակի ակտիվ կյանքի տեկտոնությունը և մոլորակում տեղի ունեցող երկրաբանական պրոցեսների բարդությունը։ Ստացված արդյունքները հիմնարար գիտական նշանակություն ունեն։

(ՏԱՍՍ)

ՓԱՌՔՆ ՈՒ ՊԱՏԻՎԸ՝ ԸՍՏ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՇՆՈՐՀԱԾ ԵՐՋԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ազնվություն, բարություն և աշխատասիրություն ունեցող մարդուն ճանաչելիս հոգիդ փառավորվում է, ուրախանում ես, որ ապրում ես այդպիսի մարդու կողքին, ճանաչում ես նրան: Ցամաքասարում այդպիսի մարդկանց կարող ես հանդիպել ամեն քայլափոխի. աշխատող, ստեղծող, իրենց բան ու գործին, ուրիշի հոգս ու ցավով ապրող, վիշտն ու ուրախությունը կիսող:

Օրեր առաջ ո՛չ Լյուդվիգ Եղիազարյանին էի ճանաչում, ո՛չ նրա կնոջը, ո՛չ էլ ընտանիքի անդամներին: Բայց հիմա գիտեմ, որ Ցամաքասարում այդպիսի անուն, ազգանունով մարդ կա, որ երկար տարիներ մեխանիզատորն է գյուղի, հայրենի գյուղի դաշտերն է վարում ու ցանում, հերկում, հաց արարում և ապրում իր արարածի պարգևած բերկրանքով:

Օրնիրուն աշխատել է Լյուդվիգը և ոչ մեկը նրան որևէ անգամ չի զգուշացրել բերացման համար: Աշխատել է՝ զգալով, որ առանց աշխատանքի ապրել հնարավոր չէ, որ օրը իզուր կորցնելով ապրելն անհնարին է: Ու որ օրը ամենից շատ է աշխատել, շատ օգուտ է տվել գյուղին, այդ օրն ավելի հանգիստ է գլուխը դրել բարձին:

Լյուդվիգին թե՛ տանը, թե՛ դրսում առաջին օգնականն է եղել կինը՝ բարի ու աշխատասեր Ռիման: Երկար տարիներ անտրտունջ աշխատել է ֆերմայում: Հիմա էլ 30 կով է խնամում նա ու միշտ ամեն ինչ հասցնում է ժամանակին: Երբեմն օգնության են հասնում աղջիկները, թեթևացնում մոր գործը:

Փոխադարձ սերն ու հարգանքը համերաշխություն են ծնել ընտանիքում: Ծնվել են չորս աղջիկներն ու տղան՝ Կամոն: Եվ երբեմնի նորաստեղծ ընտանիքը շենացել է, հիմնավոր օջախ է դարձել: Հնի կողքին նոր տուն են կառուցել, ապրում են հալալ վաստակով:

Ցամաքասարում բարի անուն է վայելում այս ընտանիքը, նրա յուրաքանչյուր անդամը: Ծնողներից լավագույն հատկանիշներ են ժառանգել դուստրերը, որդին՝ Կամոն:

—Հոր կտորն է,— նրա մասին ասում է կոլտնտեսության վարչության նախագահ Ա. Ներսիսյանը: Զինվորական պարտքը պատվով կատարելուց հետո վերադարձել է գյուղ և աշխատում է, օգնում կոլտնտեսությանը:

Ամեն աշնան, երբ իրենց հասանելիք բերքն ու բարիքն են տուն տանում, տոն է լինում ընտանիքի համար: Հալալ քրտինքով 3.000 աշխօր է վաստակել այս տարի Եղիազարյանների ընտանիքը: 3 հազար աշխօր. ասել է թե 15 տոննա հացահատիկ (ցորեն ու գարի) է տուն տարել Լյուդվիգը, 6 տոննա ծղոտ, 4 հազար ռուբլի դրամ: Իսկ ի՞նչն է ավելի քաղցր, քան հալալ վաստակը, քան քրտինքով ձեռք բերածը:

Լյուդվիգի ու Ռիմայի համար գարուն ու ամառ չկա, ոչ էլ աշուն ու ձմեռ: Նրանք աշխատում են ամբողջ տարին: Ձմռան ամիսներին, երբ վար ու ցանք, հունձ չկա անելու, բարեխիղճ մեխանիզատորն իր մեքենան է վերանորոգում, պատրաստ պահում գարնան վար ու ցանքին:

Իսկ Ռիման:—Դե իմ աշխատանքն էլ ժամանակավոր բնույթ չի կրում: Ամբողջ տարվա ընթացքում էլ գործ կա: Կովերը միշտ էլ խնամքի կարիք ունեն՝ լինի ամառ թե ձմեռ,— ասում է նա ու դեմքին փռվում է ժպիտ:

Աշուն է: Հիմա Ցամաքասարում շատերն իրենց վաստակած հանգիստն են վայելում, իրենց ստեղծած բերքն ու բարիքը: Նրանց հետ կողք-կողքի ապրում է այս երջանիկ ընտանիքը՝ հպարտ ու գոհ իր անունով, իր աշխատանքով ու հարուստ վաստակով:

Դ. ՆԱԶԱՐՅԱՆ

ՀԱԼԱԼ ՎԱՍՏԱԿ

Աշնանային լռություն է իջել Զարինջայի հանդ ու դաշտին: Տեղ—տեղ կանաչին են տալիս աշնանացանի արտերը: Աշխատանքային աշխույժ անց ու դարձը համայնական արտերից աշնան հետ գյուղ է տեղափոխվել ու պարփակվել նրա սահմաններում, Հանգստանում է հողը, որն այս տարի էլ շռայլորեն վարձահատույց եղավ իր անխոնջ մշակին՝ զարինջեցի կոլտնտեսականին: Մարգաշատ են կոլտնտեսության պահեստն ու կալատեղը: Կոլտնտեսականները տուն են տանում իրենց վաստակած բերքն ու բարիքը: Բարձր է բոլորի տրամադրությունը: Այդ աշխույժ անց ու դարձի մեջ նորից տեսնում ենք ֆուրգոնչի Բարկենին, որն իր ամեբենանս մոտեցնում է ցորեն ու գարով լցված պարկերին: Ես ակամա հիշում եմ սերբահավաքի այն թեժ օրը, երբ Բարկենը ծղոտով բարձած իր ֆուրգոնը բերում էր ագիզանոցը, բերկրանքով ու հպարտությամբ լեցուն: Այն օրերը, երբ 6—7 տոննա ծղոտ էր դաշտից բարձում, տեղափոխում ու դիզում:

Դրա համար էր գուցե, որ բոլորովին չզարմացա պարկերի դեզը տեսնելով:

—Ինչքա՞ն բերք ես տանում,—հարցնում ենք Բարկենին:

—Ինչքան ասեմ,— իրեն հատուկ հումորով ասում է նա, և ավելացնում,— որ տանեմ 18 տոննա՝ հավատա...

—Ասա ամբողջ բերքը դու ես տուն տանում...

—Ես չեմ տանում, աշխօրերն են տանում, Հլա մի սա 3500 աշխօր, այն էլ Զարինջայում:

—Էդ ո՞նց եղավ, որ մոդայից դուրս եկած քո մեքենայով 3500 աշխօր ես վաստակել:

—Ինչ է, ֆուրգոնիս ու այդ ձիերիս հետ կատա՞կ ես անում, ուզած ավտոյից հետ կմրցենք: Կամ էլ, խոմ ես մենակ չեմ էդքան աշխօրն արել: Հլա գնա ցուցակը կարդա, տես իմ անունից հետո մեր ընտանիքից քանի Ավետիսյան ազգանուն կա. Ավետիսյան Համիկ, կինս է, կթվորուհի, Ավետիսյան Գարեգին, Ավետիսյան Ավետիս, որդիներս են, անասնապահներ են, 10 լավ երեխա ունեմ, է՛, «Հերոս հայր» եմ, է՛...

Պարկերի դարսերի մոտ կանգնած կինը՝ հենց ինքը՝ հերոսուհի մայր, կոլտնտեսության առաջավոր կթվորուհի Համիկ Ավետիսյանը խեթ—խեթ նայում է ամուսնուն, ես զրույցս շարունակում եմ նրա հետ, այն մոր հետ, որը 10 զավակ է ծնել, մեծացրել և դաստիարակել: Ու երբեք ետ չի մնացել կթվորուհի ընկերներից:

Այն մարդու, որի համար աշխատանքային օրը ո՛չ սկիզբ ունի, ո՛չ վերջ: Բազմանդամ ընտանիքի հոգսերը չեն խանգարել նրան, որպեսզի առաջավորների շարքում լինի, պայքարի հանրային բարիքի արարման համար: Այս տարի, իր խնամքին հանձնված 15 կովից նույնքան հորթ է ստացել Համիկը, ամեն մի կովից առայժմ կթել է 1850 կգ կաթ և ձգտում է 2000 կիլոգրամի սահմանը նվաճելու:

Իր ամուսնու հետ հավասար պայքարել է իր մեծ ընտանիքի երջանկությունը կերտելու համար, զավակների մեջ սերմանելով բարու և աշխատասիրության սերմերը:

Կոլտնտեսության կաթնապրանքային ֆերմայում որպես անասնապահ են աշխատում նրանց որդիները՝ Գարեգինն ու Ավետիսը: Ու աշխատում են այնպես, ինչպես վայել է Բարկենի ու Համիկի նման ծնողներին: Բարկեն Ավետիսյանի ընտանիքը, այս տարի արդեն 3500 աշխօր է վաստակել, որի դիմաց ստանում է 18 տոննա հացահատիկ, 10 տոննա ծղոտ և 7000 ռուբլի դրամ:

Երբ ավարտեցինք զրույցը, Բարկենի ու Համիկի հետ, նրանց որդիներ Գարեգինն ու Ավետիսը ֆուրգոնը լցրել էին հացահատիկի պարկերով: Բարկենը քաշեց ձիերի սանձն ու շարժվեց դեպի տուն:

Հալալ է ձեզ, ջնջացին համագյուղացիները...

Ա. ԱՎԱԳՅԱՆ

ՀՈՎԻՎ ԴԱՎԻԹԸ

Ագարակի սովխոզի ոչխարաբուծական ֆերման վերջին տարին բռնել է հաստատուն վերելքի ուղին: Ոչխարաբույծների կոլեկտիվը, ակտիվորեն ներգրավելով պարենային ծրագրի իրականացման գործին, հաջողությամբ է նվաճում ընթացիկ հնգամյակի բնագծերը: Այս տարի ևս նրանք գերակատարեցին բրդի, մսի ու կաթի ստացման առաջադրանքները: Ընդհանուր այդ հաջողությունում մեծ ավանդ է ներդնում հմուտ ոչխարաբույծ, ավագ հովիվ Դավիթ Օզմանյանը: 517 մայր է հաշվվում Դավթի խնամքին հանձնված մայրական հոտում: Իրեն հատուկ սրտացավությամբ կազմակերպելով հոտի խնամքը, Դավիթը 81-ի փոխարեն ապահովեց 87 տոկոսի գառնատվություն, պլանավորված 2,4-ի դիմաց մեկ ոչխարի բրդատվությունը հասցրեց 2,7 կիլոգրամի, նախատեսված 5,5 տոննայի դիմաց պետությանը հանձնեց 7,5 տոննա կաթ:

Բոլորովին պատանի էր Դավիթը, երբ իր ձեռքն առավ հովվական մահակը: Դա պատերազմի ծանր տարիներն էին: Իր հասակակից շատ պատանիների նման Դավիթը գիշեր ու զօր աշխատում էր ռազմաճակատ մեկնած ավագ ընկերների ու հայրերի փոխարեն: Չշարունակեց ուսումը, ինժեներ կամ բժիշկ չդարձավ, բայց մնաց իր հարազատ հողին ու ոստանին կանգնած, իր ուժն ու ավյունը տվեց և տալիս է այդ ոստանի շենացմանը, իր ընտանիքի երջանկությանը: Ավելի քան 30 տարվա աշխատանքային կենսագրություն է ետևում թողել և բարի անուն վաստակել:

—Առանց Դավիթ Օզմանյանի չենք կարող պատկերացնել մեր կոլեկտիվը,— ասում է ոչխարաբուծական ֆերմայի վարիչ Գ. Ասատրյանը:

Իսկ եթե Դավթին հարցնենք, կասի— ես իմ աշխատանքին նվիրված եմ այնպես հարազատորեն, ինչպես սեփականին,

Գ. ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ

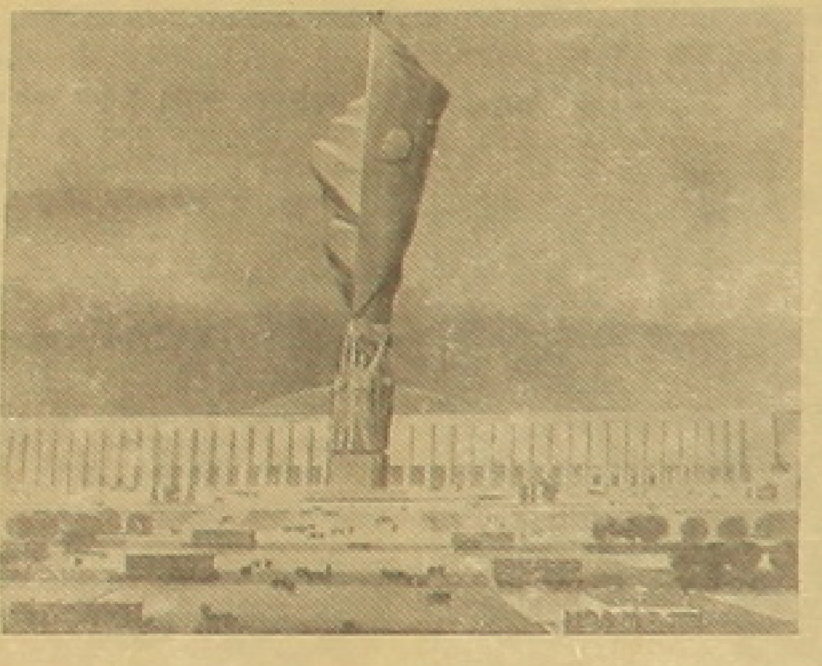

Մոսկվայում, Պոկլոննայա լեռան վրա կառուցվելու են 1941—1945 թվականների Հայրենական մեծ պատերազմում սովետական ժողովրդի տարած հաղթանակի հուշարձան և Հայրենական մեծ պատերազմի թանգարան՝ Փառքի սրահով:

Ճարտարապետական անսամբլը կհավերժացնի ֆաշիզմի դեմ մղված մարտերում մեր ժողովրդի կատարած անմահ սխրանքը:

Համալիրի նախագիծը ստեղծել է նկարիչների և ճարտարապետների խումբը՝ սոցիալիստական աշխատանքի հերոս, ՍՍՀՄ ժողովրդական նկարիչ, Լենինյան մրցանակի դափնեկիր Ն. Վ. Տոմսկու ղեկավարությամբ:

ՆԿԱՐՈՒՄ.— Այսպիսի տեսք կունենա Հաղթանակի հուշարձանը:

ԴԵՂԱՏՈՒՆ... ՀԻԴՐՈՊՈՆԻԿԱՅԻ ՀԻՄՔԻ ՎՐԱ

Կատարանտուս վարդագույն՝ այսպիսի տարաշխարհիկ անվանում ունի նոր դեղաբույսը, որը հաջողությամբ է կլիմայավարժեցվել Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի ագրոքիմիական պրոբլեմների և հիդրոպոնիկայի ինստիտուտի «անհող» հեկտարների վրա:

Բետոնապատ մարգերը, որոնք լցված են գետաքարերով ու հրաբխային խարամով, դատարկ են: Ավարտված է բերքահավաքի շրջանը: Կատարանտուս վարդագույնը հինգերորդ դեղաբույսն է, որի արդյունաբերական կենսատեխնոլոգիան հիդրոպոնիկայի պայմաններում մշակել են ինստիտուտի մասնագետները: Այս տարի գիտարդյունաբերական բազայի ջրամարգերում ստացվել են մոտ երեք տոննա հայվե և 2 տոննա կոլանխոյե: Հինգ տարվա հետազոտությունները ցույց են տվել, որ այստեղ բերքը եռակի ավել է լինում, քան սովորական դաշտային պայմաններում:

Ջրամարգերի արտադրանքը հանձնվել է Կիևի «Բակպրեպարատ» գործարանին, «Երևանվիտամիններ» արտադրական միավորմանը և հանրապետության գիտությունների ակադեմիայի նուրբ օրգանական քիմիայի ինստիտուտի փորձնական արտադրությանը՝ բուժպատրաստուկների համար:

—Հայաստանի քարքարոտ հողերի և աղուտների պայմաններում, որտեղ քիչ է նարմար հողը, բայց առատ արևը, տարբեր կուլտուրաներ աճեցնելու հիդրոպոնիկ եղանակը մեծ հեռանկարներ ունի:—Արմենպրես ի թղթակցին ասաց ինստիտուտի դիրեկտոր Ս. Մայրապետյանը:—Դա առանձնապես ձեռնտու է հազվադեպ ու դեղորայքային բույսերի համար, որը հնարավորություն է ընձեռում հանրապետությունում ստեղծելու դեղագործական փոքրատոննաժ արտադրություններ, որոնք արժեքավոր բուժպատրաստուկներ են տալիս:

1983 թվականի վերջը վճռական նշանակություն կունենա Եվրոպայի և առհասարակ մեր ամբողջ մոլորակի խաղաղության ու անվտանգության բախտի համար: Արևմտյան Եվրոպայի մի շարք երկրների տարածքում ամերիկյան «Փերշինգների» և թևավոր հրթիռների տեղաբաշխումն արագացնելու ու ԱՄՆ-ի և ՆԱՏՕ-ի ղեկավարության արկածախնդրական, անխոհեմ կուրսը առաջ է բերում միլիոնավոր մարդկանց հուժկու բողոքը: «Եվրոպային խաղաղություն, անվտանգություն և համագործակցություն» լոզունգը միավորում է ամենատարբեր քաղաքական հայացքների ու դրադմունքների տեր մարդկանց, որոնք տագնապում են համակված սպառազինությունների անզուսպ մրցավազքի և միջուկային կոնֆլիկտի հարաճուն սպառնալիքի պատճառով:

ՄԵԿՆԱԲԱՆԻ ՍՅՈՒՆԱԿ

ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ ՀԱՆՈՒՆ ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ

Զանգվածային հակապատերազմական ելույթների կենտրոնը այս օրերին դարձավ Գերմանիայի Ֆեդերատիվ Հանրապետությունը, որտեղ անցկացվում է այդ երկրում ամերիկյան միջուկային նոր հրթիռների տեղաբաշխման դեմ ուղղված գործողությունների շաբաթ: Այդ շաբաթի շրջանակներում Արևմտյան Գերմանիայի խաղաղության կողմնակիցները անցկացնում են բողոքի հազարավոր բազմազան միջոցառումներ:

Արդեն զանգվածային ցույցեր են տեղի ունեցել Բոննում և Քյոլնում, Դյուսելդորֆում և Դորտմունդում: Ոստիկանությունը դաժան բռնությունների է դիմել Բրեմենհաֆենի և Մանհայմի արևմտագերմանական ուրիշ շատ քաղաքների և ավանների ամերիկյան ռազմական բազաների խորհրդանշական շրջափակումների մասնակիցների նկատմամբ: Նրանց դեմ դուրս են բերվել մահակներով զինված ոստիկաններ, օգտագործվել են ջրանետ հզոր կայանքներ: Հենց միայն Բրեմենհաֆենում ձերբակալվել են ավելի քան 240 ցուցարարների:

Բալկանյան և Միջերկրածովյան երկրների կանանց կազմակերպությունների նախաձեռնությամբ Կիպրոսում խաղաղության երթ է անցկացվում «Հանուն միջուկազերծ Եվրոպայի, հանուն միջուկազերծ Բալկանների» նշանաբանով:

Ամերիկյան հասարակայնությունը հակապատերազմական խոշոր ելույթներ է պատրաստում ԱՄՆ-ի երեսուն նահանգներում: Վաշինգտոնի միլիտարիստական ընթացքի դեմ վճռականորեն արտահայտվել են Կոլորադոյի նահանգի շուրջ 20 հազար բնակիչներ:

ԱՄՆ-ի և ՆԱՏՕ-ի «Հոգեբանական պատերազմի» ծառայություններին պատկանող պրոֆեսիոնալ կեղծարարները անզոր են կասեցնելու հակապատերազմական ելույթների հարաճուն թափը:

Գործողությունների լայն ու մասսայական ընդգրկումով աննախադեպ կլինի զինաթափման գործողությունների այն շաբաթը, որ այս տարվա հոկտեմբերի 24-31-ը անցկացվելու է ՄԱԿ-ի և խաղաղության համաշխարհային խորհրդի նախաձեռնությամբ:

Խաղաղության շարժման թափը, որն ընդգրկել է Եվրոպան և մյուս մայր ցամաքները, արտացոլում է մասսաների շրջանում գնալով աճող այն գիտակցությունը, որ անհրաժեշտ է կանգնեցնել միլիտարիզմի ուժերին, համատեղ ջանքերով կասեցնել դեպի անդունդ աշխարհի սահումը: Խաղաղության մարտիկների համար կարևոր ազդակ են սովետական կոնստրուկտիվ խաղաղասիրական նախաձեռնությունները, որոնք տոգորված են մարդու բախտի համար անկեղծ հոգատարությամբ, հնարավոր ամեն ինչ անելու վճռականությամբ, որպեսզի սանձահարվի սպառազինությունների մրցավազքը, կանխվի միջուկային պատերազմը, իսկ միջազգային հարաբերությունները վերադարձվեն բնականոն հունի:

Ռ. ՍԵՐԵԲՐԵՆՆԻԿՈՎ
(ՏԱՍՍ-ի մեկնաբան)

Խմբագիր՝ Ս. Հ. ԴԱՎԹՅԱՆ

Կ Ո Ր Ե Լ է

«Հայգյուղտեխպետկոմի» շրջանային միավորման վառելանյութերի տալոնների 4-րդ եռամսյակի շտամպը:

Համարել անվավեր:

ԴԻՏԵՑԵՔ ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՄԲ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 25—ԻՆ

Երեքշաբթի

9— Նորություններ: 9.15— Առավոտյան մարմնամարզություն: 9.30— Վավերագրական կինոնկար՝ «Պահպանիր ծաղիկը»: 10—Լրաբեր: 10.30—Քիմիա 10-րդ դասարանցիների համար: «Ոչ սահմանային ածխաջրածիններ»: 16.35— Նորություններ: 16.45—Ռուսաց լեզու 6-րդ դասարանցիների համար: 17.10—Դրքեր ձեզ համար: 17.40—Մուլտիպլիկացիոն կինոնկարներ՝ «Ինչպիսի՞ն արջուկը», «Պեպեննոր կենդանաբանական այգու լավագույն բարեկամը»: 18.05—Այս երեկո, այս ժամին: 18.55— Իրադարձություններ, երկրներ, պրոբլեմներ: 19.15—Հեռուստատեսության և ռադիոյի հայ երգի կամերային երգչախմբի ելույթը: 19.45—Այսօր աշխարհում (Մ.): 20—Լրաբեր: 20.30—Գեղարվեստական կինոնկար՝ «Երբեմն հիշիր» (հայկական օրինակ): 22—Ժամանակ (Մ.): 22.35—Դանիել Վարուժան՝ «Հարճը»: 23.05— Էստրադային համերգ: 23.40— Նորություններ:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 26—ԻՆ

Չորեքշաբթի

9— Նորություններ (Մ.): 9.15—Առավոտյան մարմնամարզություն: 9.30— Վավերագրական կինոնկար՝ «Հյուսիսաբնակները»: 10—Լրաբեր: 10.30—Ֆիզիկա 10-րդ դասարանցիների համար: «Այլ երի ինտերֆերենցը»: 16.50—Նորություններ: 17—Մուլտիպլիկացիոն կինոնկար՝ «Մարտը և նրա հացը»: 17.10—Ֆիզիկա ուսանողների համար: 17.35— Անգլերենի դաս: 18— Երաժշտական հանրագիտարան: 18.45— Օգնություն այգեգործներին: 19.15—Կինոհամերգ: 19.45—Այսօր աշխարհում (Մ.): 20—Լրաբեր: 20.30—Երգում է Էդվարդ Դարբինյանը: 21— Մուլտիպլիկացիոն կինոնկար մեծահասակների համար՝ «Սերը և կիբեռնետիկան 20—րդ դարում»: 21.10—Հայ գրականության դասականները: Արշակ Չոպանյան: 22—Ժամանակ (Մ.): 22.35—Գեղարվեստական կինոնկար՝ «Լինել ավելորդ» (հայկական օրինակ): 23.50—Նորություններ:

377730, ԹԱԼԻՆ. ԳԱՅԻ ՓՈՂՈՑ № 1: ՀԵՌԱԽՈՍՆԵՐ: Խմբագիր՝ 23—76, խմբագրի տեղակալ, կուսակցական կյանքի և գյուղատնտեսության բաժիններ՝ 23—62, պատասխանատու քարտուղար, կուլտուրայի, կենցաղի և նամակների բաժին՝ 23—77, գրական աշխատողներ, ռադիոհաղորդումների խմբագրության, մեքենագրուհի, հաշվապահ՝ 29—28, սրբագրիչ՝ 28—73:

«ԿՈՄՈՒՆԻԶՄԻ ԴՐՈՇՈՎ» ԹԵՐԹԸ ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍՆՈՒՄ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՎ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԻՆ

НАШ АДРЕС 377730
ТАЛИН
УЛ. ГАЯ № 1

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՊՈԼԻԳՐԱՖԻԱՅԻ ԵՎ ԳՐՔԻ ԱՌԵՎՏՐԻ ԳՈՐԾԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ԹԱԼԻՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՏՊԱՐԱՆ